

سیاست های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران

تاریخ تصویب: ----

نقل از روزنامه رسمی شماره: ۱۶۳۳۰ تاریخ: ۱۳۷۹/۱۲/۲۷

شماره: ۲۴۲۷۵/۵۸۱۱۹ تاریخ: ۱۳۷۹/۱۲/۱۷

بفشنامه به کلیه وزارتخانه ها ، سازمان ها و موسسات دولتی ، نهادهای انقلاب اسلامی

با توجه به مذاکرات دولت و نظر به اهمیت برنامه ریزی بخشی و فرابخشی هماهنگ در زمینه سیاست های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران مصوب مقام معظم رهبری کلیه وزارتخانه ها و دستگاه های مربوط ترتیبی اتخاذ نمایند که حداکثر تا پایان فروردین ماه سال ۱۳۸۰ راه کارهای اجرایی مربوط را در موضوع های امنیت اقتصادی ، انرژی ، منابع آب ، بخش معدن ، منابع طبیعی و بخش حمل و نقل تنظیم و به دفتر هیات دولت ارسال نمایند .

معاون اول رییس جمهور- حسن حبیبی

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ترجمان خواسته ها و آرمان های ملت ایران و نشان دهنده جهت و مسیر حرکت مردم و چارچوب کلی برای تدوین قوانین و سیاست های کلی نظام است .

یکی از ویژگی های ممتاز قانون اساسی ، قدرت انعطاف و انطباق با شرایط و تحولات است و برای خروج از معضلات و تنگناها و استفاده بیشتر از نظرات افراد خبره و صاحب نظران راه حل های عملی ارائه نموده است . اینک در مرحله جدید از تعیین سیاست های کلی نظام و در پی دریافت مشورت های مجمع تشخیص مصلحت نظام مطابق **بند یکم اصل (۱۱۰) قانون اساسی** اولین مجموعه از سیاست های کلی و بلند مدت جمهوری اسلامی در موضوعاتی که در نظر آن مجمع از اولویت بیشتری برخوردار بوده

است (امنیت اقتصادی- انرژی- منابع آب- بخش معدن- منابع طبیعی- بخش حمل و نقل) تعیین و به قوای سه گانه کشور ابلاغ می گردد .

در پایان ضمن یادآوری دو نکته بر خود لازم می دانم از زحمات رییس و اعضای محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام و دبیرخانه و کلیه مسئولان و افراد صاحب نظر که در فراهم آمدن چنین مجموعه ای نقش داشته اند سپاسگزاری کنم .

۱- اینجانب با توجه به اصل (۱۱۰) قانون اساسی نظارت بر حسن اجرای سیاست های ابلاغی را بر عهده مجمع تشخیص مصلحت نظام نهاده ام و آن مجمع موظف است با ساز و کار مصوب ، گزارش نظارت خود را به اینجانب ارائه کند .

۲- سیاست های ابلاغی در چارچوب اصول قانون اساسی نافذ است و تخطی از این قانون در اجرای سیاست های کلی پذیرفته نیست . مزید توفیق همگان را از خداوند متعال خواستارم .

سید علی خامنه ای

سیاست های کلی امنیت اقتصادی

- ۱- حمایت از ایجاد ارزش افزوده و سرمایه گذاری و کارآفرینی از راه های قانونی و مشروع .
- ۲- هدف از امنیت سرمایه گذاری ، ایجاد رفاه عمومی و رونق اقتصادی و زمینه سازی برای عدالت اقتصادی و از بین بردن فقر در کشور است . وضع قوانین و مقررات مربوط به مالیات و دیگر اموری که به آن هدف کمک می کند ، وظیفه الزامی دولت و مجلس است.
- ۳- قوانین و سیاست های اجرایی و مقررات باید دارای سازگاری و ثبات و شفافیت و هماهنگی باشند .
- ۴- نظارت و رسیدگی و قضاوت در مورد جرایم و مسایل اقتصادی باید دقیق و روشن و تخصصی باشد .
- ۵- شرایط فعالیت اقتصادی (دسترسی به اطلاعات ، مشارکت آزادانه اشخاص در فعالیت های اقتصادی و برخورداری از امتیازات قانونی) برای بخش های دولتی ، تعاونی و خصوصی ، در شرایط عادی باید یکسان و عادلانه باشد .

سیاست های کلی انرژی

الف- سیاست های کلی نفت ، گاز

- ۱- اتخاذ تدابیر و راه کارهای مناسب برای گسترش اکتشاف نفت و گاز و شناخت کامل منابع کشور .
- ۲- افزایش ظرفیت تولید سیانت شده نفت متناسب با ذخایر موجود و برخورداری کشور از افزایش قدرت اقتصادی و امنیتی و سیاسی .
- ۳- افزایش ظرفیت تولید گاز ، متناسب با حجم ذخایر کشور به منظور تامین مصرف داخلی و حداکثر جایگزینی با فرآورده های نفتی .
- ۴- گسترش تحقیقات بنیادی و توسعه ای و تربیت نیروی انسانی و تلاش برای ایجاد مرکز جذب و صدور دانش و خدمات فنی- مهندسی انرژی در سطح بین الملل و ارتقای فن آوری در زمینه های منابع و صنایع نفت و گاز و پتروشیمی .
- ۵- تلاش لازم و ایجاد ساماندهی قانونمند برای جذب منابع مالی مورد نیاز (داخلی و خارجی) در امر نفت و گاز در بخش های مجاز قانونی .
- ۶- بهره برداری از موقعیت منطقه ای و جغرافیایی کشور برای خرید و فروش و فرآوری و پالایش و معاوضه و انتقال نفت و گاز منطقه به بازارهای داخلی و جهانی .
- ۷- بهینه سازی مصرف و کاهش شدت انرژی
- ۸- جایگزینی صادرات فرآورده های نفت و گاز و پتروشیمی به جای صدور نفت خام و گاز طبیعی .

ب- سیاست های کلی منابع انرژی

- ۱- ایجاد تنوع در منابع انرژی کشور و استفاده از آن با رعایت مسایل زیست محیطی و تلاش برای افزایش سهم انرژی های تجدید پذیر با اولویت انرژی های آبی .
- ۲- تلاش برای کسب فن آوری و دانش هسته ای و ایجاد نیروگاه های هسته ای به منظور تامین سهمی از انرژی کشور و تربیت نیروهای متخصص .
- ۳- گسترش فعالیت های پژوهشی و تحقیقاتی در امور انرژی های گداخت هسته ای و مشارکت و همکاری علمی و تخصصی در این زمینه .
- ۴- تلاش برای کسب فن آوری و دانش فنی انرژی های نو و ایجاد نیروگاه ها از قبیل بادی و خورشیدی و پیل های سوختی و زمین گرمایی در کشور .

سیاست های کلی منابع آب

- ۱- ایجاد نظام جامع مدیریت در کل چرخه آب بر اساس اصول توسعه پایدار و آمایش سرزمین در حوضه های آب ریز کشور .
- ۲- ارتقای بهره وری و توجه به ارزش اقتصادی و امنیتی و سیاسی آب در استحصال و عرضه و نگهداری و مصرف آن .
- ۳- افزایش میزان استحصال آب و به حداقل رساندن ضایعات طبیعی و غیر طبیعی آب در کشور از هر طریق ممکن .
- ۴- تدوین برنامه جامع به منظور رعایت تناسب در اجرای طرح های سد و آبخیزداری و آبخوان داری و شبکه های آبیاری و تجهیز و تسطیح اراضی و حفظ کیفیت آب و مقابله با خشکسالی و پیشگیری از سیلاب و بازچرخانی و استفاده از آب های غیر متعارف و ارتقای دانش و فنون و تقویت نقش مردم در استحصال و بهره برداری .
- ۵- مهار آب هایی که از کشور خارج می شود و اولویت استفاده از منابع آب های مشترک .

سیاست های کلی بخش معدن

- ۱- سیاست گذاری و اطلاع رسانی جامع و هماهنگ در علوم و فنون زمین .
- ۲- تقویت خلاقیت و ابتکار و دستیابی به فن آوری های نوین و ارتقای سطح آموزش و تربیت نیروی انسانی و تعمیق پژوهش و گسترش زمین شناسی بنیادی ، اقتصادی ، مهندسی ، محیطی و دریایی برای بهره برداری مناسب از ذخایر معدنی کشور .
- ۳- ارتقای سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص ملی و اولویت دادن به تامین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشور و صادرات مواد معدنی فرآوری شده و استفاده از موقعیت ویژه زمین شناسی ایران و گسترش همکاری های بین المللی (علمی ، فنی ، اقتصادی) جهت جذب و جلب دانش و منابع و امکانات داخلی و خارجی در زمینه اکتشاف معدنی و ایجاد واحدهای فرآوری و تبدیل مواد معدنی به مواد واسطه و مصرفی .
- ۴- تعیین اولویت های مناطق دارای ظرفیت معدنی و ایجاد زمینه های مناسب برای رشد صنایع معدنی و فلزی در بخش آلیاژها و فلزات گران بها و عناصر کمیاب و تولید مواد پیشرفته .

سیاست های کلی منابع طبیعی

- ۱- ایجاد عزم ملی بر احیای منابع طبیعی تجدید شونده و توسعه پوشش گیاهی برای حفاظت و افزایش بهره‌وری مناسب و سرعت بخشیدن به روند تولید این منابع و ارتقا بخشیدن به فرهنگ عمومی و جلب مشارکت مردم در این زمینه .
- ۲- شناسایی و حفاظت منابع آب و خاک و ذخایر ژنتیکی گیاهی- جانوری و بالا بردن غنای حیاتی خاک‌ها و بهره‌برداری بهینه بر اساس استعداد منابع و حمایت موثر از سرمایه‌گذاری در آن .
- ۳- اصلاح نظام بهره‌برداری از منابع طبیعی و مهار عوامل ناپایداری این منابع و تلاش برای حفظ و توسعه آن .
- ۴- گسترش تحقیقات کاربردی و فن‌آوری‌های زیست‌محیطی و ژنتیکی و اصلاح گونه‌های گیاهی و حیوانی متناسب با شرایط محیطی ایران و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی و تقویت آموزش و نظام اطلاع‌رسانی .

سیاست‌های کلی بخش حمل و نقل

- ۱- ایجاد نظام جامع حمل و نقل و تنظیم سهم هر یک از زیربخش‌های آن با اولویت دادن به حمل و نقل ریلی و با توجه به جهات زیر :
  - ملاحظات اقتصادی و دفاعی و امنیتی .
  - کاهش شدت مصرف انرژی .
  - کاهش آلودگی زیست‌محیطی .
  - افزایش ایمنی .
  - برقراری تعادل و تناسب بین زیرساخت‌ها و ناوگان و تجهیزات ناوبری و تقاضا .
- ۲- افزایش بهره‌وری تا رسیدن به سطح عالی از طریق پیشرفت و بهبود روش‌های حمل و نقل و مدیریت و منابع انسانی و اطلاعات .
- ۳- توسعه و اصلاح شبکه حمل و نقل با توجه به نکات زیر :
  - نگرش شبکه‌ای به توسعه محورها .
  - آمایش سرزمین .
  - ملاحظات دفاعی- امنیتی .
  - سودآوری ملی .
  - موقعیت ترانزیتی کشور .
  - تقاضا .

- ۴- فراهم کردن زمینه جذب سرمایه های داخلی و خارجی و جلب مشارکت مردم و گسترش پوشش بیمه در همه فعالیت های این بخش .
- ۵- دستیابی به سهم بیشتر از بازار حمل و نقل بین المللی .

سید علی خامنه ای